

Til Bolig- og Planstyrelsen

HØRINGSSVAR

Dato: 18. august 2021

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: KWS

Høringssvar til lovforslag om ændring af lov om almene boliger m.v. lov leje af almene boliger og lov om leje (Indførelse af forebyggelsesområder, ny terminologi, aftalt anvisningsret til private lejemål, bytte og fremleje i udsatte boligområder m.v.)

Rådet for Etniske Minoriteter (REM) skal indledningsvis bemærke, at det er positivt, at det foreslås i lovforslaget, at betegnelsen *ghetto* skal fjernes fra parallelsamfundslovgivningens terminologi for at udvikle boligområderne og gøre dem attraktive for en bredere kreds af boligsøgende. Ved at anvende ordet ghetto, så adresseres problemerne i områderne til at være en spørgsmål om etnicitets- og kulturforskelle. Af samme årsag anbefaler REM, at man dropper etnicitetskriteriet i kategoriseringen af udsatte boligområder, idet problemerne ikke løses ved at stigmatisere beboere med minoritetsbaggrund.

REM er dog af den opfattelse at de positive effekter af sådan en ændring af terminologien, så anvendelsen af betegnelsen *ghetto* fjernes, udlignes, hvis man fortsat anvender betegnelsen *parallelsamfund*. I forslaget foreslås det ligefrem at erstatte *ghettoområder* med *parallelsamfund*. Hvis en boligområde omtales som et parallelsamfund, så gøres det hverken mere attraktivt for boligsøgende og heller ikke mindre stigmatiserende for de eksisterende beboere. Betegnelsen *parallelsamfund* peger i endnu højere grad i retning af, at man ønsker at fastslå, at problemerne skyldes etnicitets- og kulturforskelle end anvendelsen af betegnelsen *ghetto*. REM vil anbefale, at man i stedet bruger betegnelser i stil med *udsat boligområde*, *særligt udsat boligområde* og lignende, idet det er mere neutrale udtryk og dermed i mindre grad stigmatiserer beboerne i de nævnte boligområder.

Det efter REM's opfattelse yderst vidtgående, at det foreslås, at der indføres forebyggelsesområder med identiske kriterier som for udsatte boligområder, bortset fra at tre ud af de fire kriterier vedrørende beskæftigelse uddannelse, indkomst og kriminalitet vil blive beregnet ved lavere grænseværdier, herunder hvor andelen af indvandrere og efterkommere overstiger 30 pct. Derudover har REM noteret sig, at følgende af de to supplerende kriterier, hvoraf to udover etnicitetskriteriet skal være opfyldt, herunder at 18-64 årige beboere uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse overstiger 30 pct., dømte beboere inden for de sidste to år udgør mere end to gange landsgennemsnittet og dem, hvis indkomst udgør mindre end 65 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.

Det element, at boligorganisationer med lovforslaget får en række nye redskaber til at forebygge, at almene boligområder udvikler sig til udsatte boligområder, herunder nedrivning af almene familieboliger er meget indgribende. I storbyer, hvor der i forvejen er massiv boligmangel, savner det efter rådets opfattelse mening at rive almene boliger ned, medmindre de er helt nedslidte og ikke rentable at renovere. Med lovforslaget kan endnu flere familieboliger rives ned, og det er meget u hensigtsmæssigt, dels for de berørte familier, men også i forhold til at dække behovet for boliger, der er til at betale uden høje indkomster.

REM må stille spørgsmålet, hvad skal være motivationen – guleroden – for at skabe forandring i et boligområder hos de enkelte beboere omkring deres socioøkonomiske situation, hvis de bare kommer på en ny liste, selv når der er sket forbedringer i forhold til grænseværdierne i kriterierne i klassificeringen af deres område. Det er ikke

fremmende for naboskab, engagement og solidaritet i et område og slet ikke for motivation til forandring, når der med de foreslåede regler bliver skabt utryghed for nye målgrupper af beboere i forhold til, hvor længe man kan blive boende i området og hvor man skal flytte hen, når ens boligblok bliver revet ned.

REM finder også, at det er et alvorligt anslag mod beboerdemokratiet, at der med forslaget foreslås en udvidelse af boligorganisationernes mulighed for at gennemføre indsatser med parallelsamfund uden boligafdelingens godkendelse. Det vil kun understøtte en opfattelse af, at det er noget som foregår henover hovedet på beboerne, som de er chanceløse i forhold til at få indflydelse på.

Der har i mange år været rådets anbefaling, at man griber til boligpolitiske løsninger på integrationsproblematikkerne. Boligområderne er helt centrale i den forbindelse, fordi man ved at regulere på boligpolitikken rent faktisk kan ændre noget ved at justere og styre beboersammensætningen på en måde, der er ansvarlig og bæredygtig, blandt andet ved at forsøge at få flere beboere med længere uddannelsesbaggrund og tilknytning til arbejdsmarkedet til at flytte til boligområdet. Dette vil få indflydelse på den sociale sammensætning og på den måde være med til at vende udviklingen. Derfor er REM positive i forhold til en øget udbredelse af fleksibel udlejning, som der foreslås.

Som rådet fremhæver i sine anbefalinger om udsatte boligområder, er der et problem med hele retorikken omkring de udsatte boligområder, som i selv bidrager til en stigmatisering af områderne og dets beboere. Det er også en barriere i forhold til at tiltrække flere ressourcer stærke beboere med redskabet fleksibel udlejning. Rådet mener derfor, at retorikken i forhold til de udsatte boligområder kan have en direkte kontraproduktiv effekt både på de eksisterende beboere og i forhold til potentielle kommende beboere. Det bidrager i sidste ende til virkeliggørelsen af en selvopfyldende profeti. Når man så oveni anvender etnicitet som et kriterium, og ydermere opsætter særlige regler, straffe og indsatser for netop de områder, er man med til at øge stigmatiseringen af områderne og dets beboere og er i virkeligheden med til at opretholde et parallelsamfund. Dette tilskynder ikke ressourcer stærke borgere til at flytte derhen og fastholder i stedet en retorik med et "dem" og "os", som er stærkt bekymrende for integrationsarbejdet.

Indførelsen af en ny kategori for et boligområde med dertil hørende vidtrækkende redskaber har voldsomme konsekvenser for et boligområde generelt, idet det bl.a. drejer sig om nedrivning af beboernes hjem. Det er derudover meget voldsomt for de enkelte familier at blive flyttet mod deres vilje fra deres vante omgivelser. Det kan skabe stor uro og utryghed i en familie, hvilket igen kan modarbejde mulighederne for at mobilisere overskud til at bringe sig tættere på arbejdsmarkedet og uddannelse hos de enkelte familiemedlemmer. Det vil i praksis reelt betyde, at det ikke "kan betale sig" at løfte beboere, der bor i et udsat boligområde i forhold til beskæftigelse, uddannelse og kriminalitet, da boligområdet uanset positive ændringer fortsat vil være i en kategori, hvor nedrivning af almene familieboliger kan komme på tale. Det har efter rådets opfattelse en markant social og minoritetsetnisk slagside. Hvis beboerne har sociale problemer, så vil problemerne flytte med. Det er en måde at flytte rundt på sociale problemer, der på den lange baner ikke løser de sociale problemstillinger. Det er en meget kortsigtet integrationsløsning.

REM anbefaler, at man i stedet styrker de boligsociale helhedsplaner, der er et vigtigt redskab til at skabe en koordineret indsats for at løfte udsatte områder. De fremmer lokale sociale aktiviteter, det lokale demokrati, skaber tryghed, understøtter samarbejdet mellem skole og politi. Alt dette styrker beboernes tilknytning til både uddannelse og arbejdsmarkedet og dermed en vigtig brik i kampen om at løfte områderne ud af de sociale problemer. Medarbejdere i de boligsociale helhedsplaner fungerer som bindeled mellem kommunen og områdets beboere. Rådet mener, at dette bindeled er afgørende for at komme de sociale problemer i områderne til livs. De boligsociale medarbejders primære funktion er at være de overordnede tovholdere, når det gælder de frivillige initiativer, mobilisering af beboerne og brug af de fysiske faciliteter i området.

REM anbefaler som tidligere nævnt også, at man fremmer en mangfoldig beboersammensætning og dropper etnicitetskriteriet i kategoriseringen af udsatte boligområder, idet problemerne ikke løses ved at stigmatisere beboere med minoritetsbaggrund. Der skal i stedet arbejdes målrettet på at øge beboernes socioøkonomiske forhold samtidig med fleksibel og intelligent boligudlejning og ved at renovere områderne, så de er attraktive for f.eks. mindre virksomheder og får beboere med længere uddannelser og tilknytning til arbejdsmarkedet til at flytte til boligområdet og lave tiltag, der fastholder ressourcestærke beboere i områderne. Og dette skal gøres uden at bruge etnicitet som negativ markør.

Rådet anbefaler, at den allerede eksisterende fleksible udlejning i udsatte områder, hvor folk i arbejde og under uddannelse får fortrinsret på ventelisten, udvides udover hvad der fremgår af lovforslaget. For eksempel skal unge, der er i uddannelse eller i fast arbejde og ønsker at flytte hjemmefra have fortrin til en bolig i det kvarter, de er vokset op i. Dermed støtter man aktivt et uddannelsesmønster, hvor stadig flere unge får taget kompetencegivende uddannelser til at ændre beboersammensætningen samtidig med, at man får fremdraget og udnyttet de gode unge forbilleder i de udsatte områder.

Styring af problemerne fås hverken med gulerod eller pisk. Områderne skal gøres attraktivt for alle kommunens beboere – ikke kun én slags, idet dette blot vil flytte ”udsatheden” til et andet sted.

Med venlig hilsen

Halima El Abassi

Forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter